

Material

mbi

Ekspierencën Evropiane në zbatimin e Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Sipas një vendimi të muajit maj të Ministrisë së Financave, Shqipëria do të fillojë zbatimin e Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) në vitin 2008. Konvergimi drejt standardeve ndërkombëtare do të sjellë shumë përfitime në drejtim të transparencës dhe rritjes së krahasueshmërisë së informacionit financiar të cilat mund të pasqyrohen në uljen e kostove për grumbullimin e kapitalit apo në uljen e premiumit për pasigurinë.

Nga ana tjetër, asimilimi i SNRF në praktikë është i vështirë për shkak të ndryshimeve rrënjësore midis sjelljes dhe praktikave kombëtare dhe ndërkombëtare si dhe për shkak të traditës së ndryshme kulturore dhe ligjore të vendit tonë. Zbatimi i SNRF nuk është thjeshtë një çështje e ndryshimit të formateve të pasqyrave dhe të informacionit që publikohet. Sfidat më të mëdha për një kompani janë të lidhura me informimin dhe me shpjegimet mbi ndikimin që SNRF do të kenë në treguesit e ndryshëm të performancës dhe në rritjen e volatilitetit që zbatimi i këtyre standardeve do të sjellë fillimisht. Kompanitë duhet të sigurohen për informimin e investitorëve, aksionerëve dhe të të gjitha palët e interesuara dhe për mënjanimin e ndryshimeve të papritura që mund të gjenerohen.

Zbatimi i SNRF-ve përbën një sfidë konceptuale pasi standardet janë të ndërtuara në mënyrë konceptuale, duke u mbështetur në konceptin “substancë mbi formë”.

Ndërkohë, në Shqipëri, ashtu si në shumë vende të tjera, rregullat kontabël tradicionalisht kanë qenë shumë përshkruese duke anuar nga forma më shumë se substancë.

Në këto kushte ndryshimi i sistemit referues konceptual dhe vështirësitë e aktorëve në treg për tu adaptuar në kohë mund të rezultojë në pasqyra financiare që në pamje duken

se zbatojnë formatin SNRF, por që janë të pasakta në substancë. Si rrjedhim këto pasqyra financiare mund të mos kishin efektet e dëshiruara për investitorët apo dhe mund të dëmtonin reputacionin e besueshmërisë së standardeve ndërkombëtare.

I. Eksperienca Evropiane e zbatimit të SNRF.

Për procesin e konvergimit drejt SNRF kompanive private që veprojnë në Komunitetin Evropian kanë pasur një periudhë 2 apo 3 vjeçare për të adoptuar të gjitha standardet ndërkombëtare dhe direktivat përkatëse Evropiane të lidhura me zbatimin e standardeve. Gjithashtu gjatë kësaj kohe është punuar për përshtatjen e disa aspekteve të sistemit ligjor të vendeve përkatëse. Në mënyrë më të detajuar eksperienca e Komunitetit Evropian dhe e disa vendeve të veçanta paraqitet më poshtë.

Në korrik 2002, Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Evropës aprovoi rregulloren mbi zbatimin e standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit. Sipas artikullit 4 dhe 5 (Shtojca I) të kësaj rregulloreje për çdo vit financiar që fillon ose pas 1 janarit 2005, kompanitë që drejtohen nga ligji i Vendeve Anëtare duhet të përgatisin llogaritë e tyre të konsoliduara dhe/ose llogarite vjetore konform standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit të adoptuara në përputhje me procedurat e përcaktuara për kompanitë e listuar në bursën apo në një treg të rregulluar të secilit Vendi Anëtarë sipas direktivave përkatëse dhe për kompanitë e tjera që nuk janë të listuara.

Në 1 janar 2005 mbi 8000 kompani Evropiane filluan përdorimin e SNRF-se dhe në tremujorin e parë të vitit 2005 kompanitë publikuan pasqyrat e para financiare sipas standardeve të SNRF-së.

I.1 Eksperienca e disa vende të veçanta Evropiane.

Austri

Kodi Tregtar Austriak u amendua në vitin 1999 dhe lejoi të gjitha grupet Austriake, të listuara ose jo, të përdornin standardet ndërkombëtare në vend të atyre Austriake.

Sipas rregullave të parlamentit Evropian për:

- a) Llogaritë e Konsoliduara:

- Kompanitë e listuara janë të detyruara që ti mbajnë sipas SNRF-në fillimin e vitit financiar 2005.
- Kompanitë e pa listuara do të kenë ende mundësi që të zgjedhin për të mbajtur llogaritë sipas SNRFs.

b) Llogaritë individuale:

- Si kompanitë e listuara ashtu edhe nga ato që nuk janë të listuara, do të mbahen vetëm me Kodin Tregtar Austriak.

Në këtë situatë, llogaritë individuale sipas SNRF-së të mbahen vetëm për informacion. Kjo kornizë kontabiliteti nuk do të ketë efekt për shkak të varësisë midis Kodit Tregtar Austriak dhe ligjit Austriak të tatim-taksave.

Belgjikë

Korniza ligjore Belge bazohet në Kodin Tregtar të vitit 1999 dhe dekretin mbretëror zbatues të 30 janarit 2001, ndërsa mbajtja e llogarive të konsoliduara bazohen në një dekret mbretëror të vitit 1990. Ndryshimet kryesore midis kornizës legjislative belge dhe SNRF-ve qëndrojnë kryesisht në lidhje me parimet e prurës dhe parimet fiskale.

Kompanitë ndërkombëtare (të ashtuquajturit Lojtarë Globalë) lejohet që të zbatojnë SNRF-në apo GAAP-in Amerikan (deri në 2007 dhe pasi kanë marrë autorizimin nga Ministria e Ekonomisë) për të përgatitur llogaritë e konsoliduara.

Në shkurt 2005, doli një dekret mbretëror që rregullonte përdorimin e SNRF-ve për llogaritë e **konsoliduara**.

- Kompanitë e listuara janë të detyruara që të zbatojnë SNRF-të që nga 1 janari 2005.
- Kompanitë e palistuara kanë mundësinë që të aplikojnë SNRF-të në bazë vullnetare për periudhën kontabël që fillon në ose pas 31 dhjetorit 2003.

France

Në prill 1998 u krijua Komiteti i Rregullimit të Kontabilitetit, që kishte autoritetin të miratonte standarde e reja kontabël. Në Francë lejohen të praktikohen vetëm standarde franceze.

Në lidhje me zbatimin e standardeve

Për llogaritë e konsoliduara:

- Për grupet e listuara SNRF-ja ishte e detyrueshme që nga 1 janari 2005.
- Për grupet e palistuar, u dha mundësia e adoptimit të standardeve në 2005. Kalim progresiv nga standardet kombëtare drejt atyre ndërkombëtare.

Për llogaritë individuale:

- Kalim progresiv nga standardet kombëtare drejt atyre ndërkombëtare, me lehtësira për SME-të.

Rregullorja që bëri adaptimin e llogarive të konsoliduara u përfundua në nëntor 2005, rregullat e reja u bënë efektive nga 1 janari 2006.

Itali

Në tetor 2003 qeveria Italiane, nëpërmjet një ligji kombëtar aprovoi zbatimin e SNRF-ve në Itali. Rregullatori Italian ka zgjedhur këto alternativa

Për kompanitë e listuara, bankat dhe kompanitë financiare:

- Adoptimi i SNRF-ve është i detyrueshëm për llogaritë e konsoliduara nga 1 janari 2005 e në vazhdim.
- Adoptimi i SNRF-ve për llogaritë individuale bëhet në bazë vullnetare në 2005 dhe mandatore në 1 janar 2006.

Për kompanitë e sigurimeve:

- Për kompanitë e listuara, SNRF-të janë të detyrueshme që prej 1 janarit 2005 për llogaritë e konsoliduara dhe nga 1 janari 2006 për llogaritë individuale (në bazë vullnetare në 2005).
- Për kompanitë e palistuar SNRF-të janë të detyrueshme për llogaritë e konsoliduara dhe me bazë vullnetare për llogaritë individuale.

Bullgari

Sipas Ligjit të Kontabilitetit 2001, që hyri në fuqi në 1 janar 2002, të gjitha njësitë ndërmarrjet e sektorit privat duhet që të prezantojnë pasqyrat e njësisë ligjore dhe pasqyra e konsoliduara financiare me SNK-të e “aprovuara nga Këshilli i Ministrave”.

Nga viti 2003 në vazhdim bankat duhet që të prezantojnë pasqyrat financiare sipas SNRF-ve dhe Banka Kombëtare Bullgare ka autoritetin që të mandatojë bankat për të përgatitur pasqyrat financiare bazuar në kërkesat rregullatore (p.sh përqsja ndaj provigjoneve).

Burimi: IFRS impact, Document no. 1, III Working Group on IFRS Impact and European Committee of Central Balance Sheet Data Offices (CBSO) database.

Shtojcë I.

Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002

on the application of international accounting standards

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN
UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular
Article 95(1) thereof,

Having regard to the proposal from the Commission(1),

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee(2),

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty(3),

Whereas:

(1) The Lisbon European Council of 23 and 24 March 2000 emphasised the need to
accelerate completion of the internal market for financial services, set the deadline of
2005 to implement the Commission's Financial Services Action Plan and urged that
steps be taken to enhance the comparability of financial statements prepared by
publicly traded companies.

(2) In order to contribute to a better functioning of the internal market, publicly traded
companies must be required to apply a single set of high quality international
accounting standards for the preparation of their consolidated financial statements.
Furthermore, it is important that the financial reporting standards applied by
Community companies participating in financial markets are accepted internationally
and are truly global standards. This implies an increasing convergence of accounting
standards currently used internationally with the ultimate objective of achieving a
single set of global accounting standards.

(3) Council Directive 78/660/EEC of 25 July 1978 on the annual accounts of certain
types of companies(4), Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 on
consolidated accounts(5), Council Directive 86/635/EEC of 8 December 1986 on the
annual accounts and consolidated accounts of banks and other financial institutions(6)
and Council Directive 91/674/EEC of 19 December 1991 on the annual accounts and
consolidated accounts of insurance companies(7) are also addressed to publicly traded
Community companies. The reporting requirements set out in these Directives cannot
ensure the high level of transparency and comparability of financial reporting from all
publicly traded Community companies which is a necessary condition for building an
integrated capital market which operates effectively, smoothly and efficiently. It is
therefore necessary to supplement the legal framework applicable to publicly traded
companies.

(4) This Regulation aims at contributing to the efficient and cost-effective functioning
of the capital market. The protection of investors and the maintenance of confidence
in the financial markets is also an important aspect of the completion of the internal
market in this area. This Regulation reinforces the freedom of movement of capital in

the internal market and helps to enable Community companies to compete on an equal footing for financial resources available in the Community capital markets, as well as in world capital markets.

(5) It is important for the competitiveness of Community capital markets to achieve convergence of the standards used in Europe for preparing financial statements, with international accounting standards that can be used globally, for cross-border transactions or listing anywhere in the world.

(6) On 13 June 2000, the Commission published its Communication on "EU Financial Reporting Strategy: the way forward" in which it was proposed that all publicly traded Community companies prepare their consolidated financial statements in accordance with one single set of accounting standards, namely International Accounting Standards (IAS), at the latest by 2005.

(7) International Accounting Standards (IASs) are developed by the International Accounting Standards Committee (IASC), whose purpose is to develop a single set of global accounting standards. Further to the restructuring of the IASC, the new Board on 1 April 2001, as one of its first decisions, renamed the IASC as the International Accounting Standards Board (IASB) and, as far as future international accounting standards are concerned, renamed IAS as International Financial Reporting Standards (SNRF). These standards should, wherever possible and provided that they ensure a high degree of transparency and comparability for financial reporting in the Community, be made obligatory for use by all publicly traded Community companies.

(8) The measures necessary for the implementation of this Regulation should be adopted in accordance with Council Decision 1999/468/EC of 28 June 1999 laying down the procedures for the exercise of implementing powers conferred on the Commission⁽⁸⁾ and with due regard to the declaration made by the Commission in the European Parliament on 5 February 2002 concerning the implementation of financial services legislation.

(9) To adopt an international accounting standard for application in the Community, it is necessary firstly that it meets the basic requirement of the aforementioned Council Directives, that is to say that its application results in a true and fair view of the financial position and performance of an enterprise - this principle being considered in the light of the said Council Directives without implying a strict conformity with each and every provision of those Directives; secondly that, in accordance with the conclusions of the Council of 17 July 2000, it is conducive to the European public good and lastly that it meets basic criteria as to the quality of information required for financial statements to be useful to users.

(10) An accounting technical committee should provide support and expertise to the Commission in the assessment of international accounting standards.

(11) The endorsement mechanism should act expeditiously on proposed international accounting standards and also be a means to deliberate, reflect and exchange information on international accounting standards among the main parties concerned, in particular national accounting standard setters, supervisors in the fields of securities, banking and insurance, central banks including the ECB, the accounting profession and users and preparers of accounts. The mechanism should be a means to foster common understanding of adopted international accounting standards in the Community.

(12) In accordance with the principle of proportionality, the measures provided for in this Regulation, in requiring that a single set of international accounting standards be applied to publicly traded companies, are necessary to achieve the objective of contributing to the efficient and cost-effective functioning of Community capital markets and thereby to the completion of the internal market.

(13) In accordance with the same principle, it is necessary, as regards annual accounts, to leave to Member States the option to permit or require publicly traded companies to prepare them in conformity with international accounting standards adopted in accordance with the procedure laid down in this Regulation. Member States may decide as well to extend this permission or this requirement to other companies as regards the preparation of their consolidated accounts and/or their annual accounts.

(14) In order to facilitate an exchange of views and to allow Member States to coordinate their positions, the Commission should periodically inform the accounting regulatory committee about active projects, discussion papers, point outlines and exposure drafts issued by the IASB and about the consequential technical work of the accounting technical committee. It is also important that the accounting regulatory committee is informed at an early stage if the Commission intends not to propose to adopt an international accounting standard.

(15) In its deliberations on and in elaborating positions to be taken on documents and papers issued by the IASB in the process of developing international accounting standards (SNRF and SIC-IFRIC), the Commission should take into account the importance of avoiding competitive disadvantages for European companies operating in the global marketplace, and, to the maximum possible extent, the views expressed by the delegations in the Accounting Regulatory Committee. The Commission will be represented in constituent bodies of the IASB.

(16) A proper and rigorous enforcement regime is key to underpinning investors' confidence in financial markets. Member States, by virtue of Article 10 of the Treaty, are required to take appropriate measures to ensure compliance with international accounting standards. The Commission intends to liaise with Member States, notably through the Committee of European Securities Regulators (CESR), to develop a common approach to enforcement.

(17) Further, it is necessary to allow Member States to defer the application of certain provisions until 2007 for those companies publicly traded both in the Community and on a regulated third-country market which are already applying another set of internationally accepted standards as the primary basis for their consolidated accounts as well as for companies which have only publicly traded debt securities. It is nonetheless crucial that by 2007 at the latest a single set of global international accounting standards, the IAS, apply to all Community companies publicly traded on a Community regulated market.

(18) In order to allow Member States and companies to carry out the necessary adaptations to make the application of international accounting standards possible, it is necessary to apply certain provisions only in 2005. Appropriate provisions should be put in place for the first-time application of IAS by companies as a result of the entry into force of the present regulation. Such provisions should be drawn up at international level in order to ensure international recognition of the solutions adopted,

HAVE ADOPTED THIS REGULATION:

Article 1

Aim

This Regulation has as its objective the adoption and use of international accounting standards in the Community with a view to harmonising the financial information presented by the companies referred to in Article 4 in order to ensure a high degree of transparency and comparability of financial statements and hence an efficient functioning of the Community capital market and of the Internal Market.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Regulation, "international accounting standards" shall mean International Accounting Standards (IAS), International Financial Reporting Standards (SNRF) and related Interpretations (SIC-IFRIC interpretations), subsequent amendments to those standards and related interpretations, future standards and related interpretations issued or adopted by the International Accounting Standards Board (IASB).

Article 3

Adoption and use of international accounting standards

1. In accordance with the procedure laid down in Article 6(2), the Commission shall decide on the applicability within the Community of international accounting standards.

2. The international accounting standards can only be adopted if:

- they are not contrary to the principle set out in Article 2(3) of Directive 78/660/EEC and in Article 16(3) of Directive 83/349/EEC and are conducive to the European public good and,
- they meet the criteria of understandability, relevance, reliability and comparability required of the financial information needed for making economic decisions and assessing the stewardship of management.

3. At the latest by 31 December 2002, the Commission shall, in accordance with the procedure laid down in Article 6(2), decide on the applicability within the Community of the international accounting standards in existence upon entry into force of this Regulation.

4. Adopted international accounting standards shall be published in full in each of the official languages of the Community, as a Commission Regulation, in the Official Journal of the European Communities.

Article 4

Consolidated accounts of publicly traded companies

For each financial year starting on or after 1 January 2005, companies governed by the law of a Member State shall prepare their consolidated accounts in conformity with the international accounting standards adopted in accordance with the procedure laid down in Article 6(2) if, at their balance sheet date, their securities are admitted to trading on a regulated market of any Member State within the meaning of Article 1(13) of Council Directive 93/22/EEC of 10 May 1993 on investment services in the securities field(9).

Article 5

Options in respect of annual accounts and of non publicly-traded companies

Member States may permit or require:

- (a) the companies referred to in Article 4 to prepare their annual accounts,
  - (b) companies other than those referred to in Article 4 to prepare their consolidated accounts and/or their annual accounts,
- in conformity with the international accounting standards adopted in accordance with the procedure laid down in Article 6(2).

Article 6

Committee procedure

1. The Commission shall be assisted by an accounting regulatory committee hereinafter referred to as "the Committee".

2. Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof. The period laid down in Article 5(6) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.

3. The Committee shall adopt its rules of procedure.

Article 7

Reporting and coordination

1. The Commission shall liaise on a regular basis with the Committee about the status of active IASB projects and any related documents issued by the IASB in order to coordinate positions and to facilitate discussions concerning the adoption of standards that might result from these projects and documents.

2. The Commission shall duly report to the Committee in a timely manner if it intends not to propose the adoption of a standard.

Article 8

Notification

Where Member States take measures by virtue of Article 5, they shall immediately communicate these to the Commission and to other Member States.

Article 9

Transitional provisions

By way of derogation from Article 4, Member States may provide that the requirements of Article 4 shall only apply for each financial year starting on or after January 2007 to those companies:

- (a) whose debt securities only are admitted on a regulated market of any Member State within the meaning of Article 1(13) of Directive 93/22/EEC; or
- (b) whose securities are admitted to public trading in a non-member State and which, for that purpose, have been using internationally accepted standards since a financial year that started prior to the publication of this Regulation in the Official Journal of the European Communities.

Article 10

Information and review

The Commission shall review the operation of this Regulation and report thereon to the European Parliament and to the Council by 1 July 2007 at the latest.

Article 11

Entry into force

This Regulation shall enter into force on the third day following that of its publication in the Official Journal of the European Communities.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Brussels, 19 July 2002.

For the European Parliament

The President

P. Cox

For the Council

The President

T. Pedersen

(1) OJ C 154 E, 29.5.2001, p. 285.

(2) OJ C 260, 17.9.2001, p. 86.

(3) Opinion of the European Parliament of 12 March 2002 (not yet published in the Official Journal) and Decision of the Council of 7 June 2002.

(4) OJ L 222, 14.8.1978, p. 11. Directive as last amended by European Parliament and Council Directive 2001/65/EC (OJ L 283, 27.10.2001, p. 28).

(5) OJ L 193, 18.7.1983, p. 1. Directive as last amended by European Parliament and Council Directive 2001/65/EC.

(6) OJ L 372, 31.12.1986, p. 1. Directive as last amended by European Parliament and Council Directive 2001/65/EC.

(7) OJ L 374, 31.12.1991, p. 7.

(8) OJ L 184, 17.7.1999, p. 23.

(9) OJ L 141, 11.6.1993, p. 27. Directive as last amended by European Parliament and Council Directive 2000/64/EC (OJ L 290, 17.11.2000, p. 27).

Shtojcë II.

Skema e publikimit të pasqyrave financiare në Mbretërinë e Bashkuar.

2004 T3 dhe T4	Zgjidhen politikat kontabël të SNRK-së, SNRK 1 Adoptimi Për Herë të Parë dhe politikat që janë opsionale për tu adoptuar në 2005. Përgatitet bilanci i çeljes pro forma i 2004 me SKRK me bashkërendim. Përgatiten krahasueset për pasqyrat e përkohshme (interim) financiare me SNRK për gjashtë muaj deri në 30 Qershor 2004.
2005 Q1	Publikohet informacioni i vitit 2004 me standardet kombëtare
2005 Q1/Q2	Publikohet informacioni pro-forma me SNRK për pasqyrat financiare të 2004 sipas standardeve kombëtare Ose Publikohet informacioni krahasues me SNRK i 2004 dhe të dhënat e përkohshme dhe në mënyrë të veçantë publikohen rezultatet sipas standardeve kombëtare për 2004

<p>30 Qershor 2005</p>	<p>Nxirret seti i parë i pasqyrave të përkohshme financiare me SNRF duke përfshirë edhe krahasueset për periudhën 30 qershor 2004, dhe të gjitha bashkërendimet që kërkohen nga SNRF 1 Adoptimi Për Herë të Parë</p>
<p>Nga dhjetori 2005</p>	<p>Publikohen pasqyrat financiare vjetore duke përfshirë të krahasimet me 31 dhjetorin 2004 dhe të gjitha bashkërendimet që kërkohen nga SNRF 1, përfshirë axhustimet për zbatimin e SNK 32 dhe SNK 39.</p>